

СТРАТЕГІЇ РОБОТИ З ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИМИ ІНШОМОВНИМИ ТЕКСТАМИ

Крекотень Олена Валентинівна

Сумський національний аграрний університет

Україна

Сучасний підхід до ефективного засвоєння іноземної мови в немовних вищих навчальних закладах потребує особливої уваги з точки зору специфіки комунікативної складової навчання з позицій професійного спілкування.

Отже, щоб навчити студентів правильно використовувати іншомовну інформацію з обраної спеціальності аграрного напрямку та розуміти автентичні документи, одним з основних завдань протягом навчання в аграрному закладі є оволодіння необхідними навичками читання тексту сільськогосподарської тематики. Таким чином, об'єктом нашого дослідження є професійна підготовка майбутніх аграріїв, а предметом - система роботи з фаховими текстами в процесі оволодіння іноземною мовою. **Метою** ж даної роботи буде систематизація, визнання специфіки та урізноманітнення напрямів та форм роботи з професійно орієнтованими текстами сільськогосподарської тематики.

Всі навчальні тексти можна розділити на три умовні групи:

- літературні (уривки з художніх творів, тексти пісень, сценарії);
- тексти масової інформації (газети, статті, метеозведення, брошури, афіші тощо);
- інші види текстів.

Текст є невід'ємною частиною заняття з іноземної мови, бо саме він, або автентичний, або штучно створений, потрібен для введення тематичної лексики або граматичного матеріалу [1, с. 11].

Дослідники даної теми по різному класифікують стратегії читання, нам імпонує класифікація Крістін Тагліант (Christine Tagliante)[2, с. 26]:

поверховий огляд (*survol*), тобто розуміння загального змісту та основної ідеї тексту; **пошукове читання** (*repérage*) , що передбачає пошук певної інформації; **переглядове читання** (*écrémage*), що має на меті перегляд тексту та виявлення основної ідеї, пошук ключових слів та визначення типу тексту; **поглиблене читання** (*approfondissement*), де передбачений детальний аналіз та роздуми по тексту.

Для студентів дуже важливо оволодіння екстралінгвістичною інформацією, яка закладена в тексті, в нашому випадку це професійно орієнтована інформація аграрної тематики. Процес відбору текстів спеціального призначення досить складний і потребує чіткого дотримання принципу «від простого до складного». Модель інтегрованого навчання читанню та оволодінню фаховою лексикою передбачає наявність серії завдань до тексту, від виділення вірних або невірних тлумачень до погодження з думкою автора або відстоювання протилежної точки зору.

Слід зауважити, що науковим текстам властивий науково-технічний стиль, головною функцією якого є інтелектуально-комунікативна, тому тексти насичені термінами. Досить часто, в звичайних словниках перекладу таких слів знайти неможливо, тому викладачеві треба передбачити досить серйозну систему вправ з засвоєння термінів у якості передтекстової роботи.

Мусійчук С.М. вважає, що доцільно ознайомити студентів з такими випадками, коли слова, що збігаються за формою, можуть мати абсолютно різні значення у трьох мовах, наприклад: *conductor* англійською мовою, *conducteur* французькою мовою і *кондуктор* українською мовою. Це так звані «хибні друзі» перекладача [3].

Специфічною особливістю текстів професійного спрямування є той факт, що часто науковий зміст іншомовного матеріалу може випереджати знання понятійного вокабуляра з рідної мови. У такому випадку передбачено навчати студентів мовному прогнозуванню та використанню даних з Інтернету.

До ефективних методів представлення професійно орієнтованої інформації можемо віднести:

метод проблемного викладу, що передбачає наведення суперечливих текстів про один і той же науковий факт;

метод мозкового штурму (О.Морозов, М.Скаткін, Д.Чернилевський та ін.), що сприяє самостійній пошуковій роботі студентів. Передбачається постановка певної проблеми, що спонукає студентів до пошуку та активного мислення.

метод імітаційної гри – спеціально створена викладачем ситуація, що моделює практичну професійну проблемну ситуацію, з якої студенти не можуть знайти вихід, не прочитавши автентичний текст за фахом.

Особливу увагу слід приділяти коротким текстам специфічного аграрного призначення: оголошенням, вивіскам, етикеткам на сільськогосподарській продукції, рекламним текстам. Види вправ можуть бути найрізноманітніші, в залежності від рівня студентів:

зобразити графічно те, про що йдеться в оголошенні, наприклад, плуг.(A1);

розшифрувати скорочення в оголошенні (A2);

скласти власне оголошення, наприклад, про продаж трактора (B1);

з етикеток сільськогосподарської продукції скласти прайс-лист;

описати малюнок з етикетки та проаналізувати склад продукції з професійної точки зору;

вибрати ключові слова в рекламному оголошенні;

створити свій рекламний текст, використовуючи ключові слова та почуття гумору.

Інтерактивний підхід до читання дозволить не тільки не боятися складних, насичених термінами текстів, але й розвивати мотивацію до спеціальності. Особливе значення мають лексичні та візуальні маркери. Це можуть бути слова, цифри, дати, якісь графічні малюнки, виділення певним кольором, що дозволяє студенту сконцентруватись на характеристичних ознаках фахового тексту. Підсумовуючи, мусимо сказати, що запропонований підхід до професійно орієнтованих текстів має на меті мотивувати учасників навчального процесу, максимально спростивши, в той же час налаштовуючи студента до

самостійного пошуку професійної інформації, що знадобиться у майбутній роботі.

Список використаних джерел:

1. Горбачева Е.С. Чтение текста на уроке иностранного языка (на примере текста на французском языке) // Научный форум: Педагогика и психология: сб. ст. по материалам IX междунар. науч.-практ. конф. — № 7(9). — М., Изд. «МЦНО», 2017. — С. 11-19.
2. Tagliante C. L'évaluation et le Cadre européen commun de référence // Le Français dans le Monde —Mars-avril 2006, № 344. — p. 25-27
3. Мусійчук С.М. Розвиток навичок професійно-орієнтованого читання на заняттях з іноземної мови у немовних ВНЗ [Електронний ресурс] / С.М. Мусійчук // Вісник Вінницького політехнічного інституту. — 2014. — № 4. — С. 114–117. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvpi_2014_4_19